

Ohjeita ohjaavalle opettajalle

Kansainvälisten opiskelijoiden opinto-ohjauksessa on tärkeää ottaa esille kysymys kotimaisten kielten osaamisesta ja sen vaikutuksesta työllistymiseen Suomessa. **Jos aikaa on vähän**, tärkeintä on kysyä opiskelijalta,

- onko hänellä aikomuksia työllistyä Suomeen ja
- onko hän tietoinen siitä, että kotimaisten kielten osaaminen edistää hänen mahdollisuuksiaan työllistyä koulutustaan vastaaviin tehtäviin Suomessa.

Näiden kysymysten pohjalta voitte keskustella lyhyesti alan työllistymismahdollisuuksista ja opiskelijan voi ohjata pohtimaan kielten opiskelua itsenäisesti Kieli-HOPSin avulla.

Jos opiskelija on pohtinut kotimaisten kielten opiskelun tarvetta itsenäisesti ja haluaa keskustella aiheesta, voit halutessasi käyttää kielitaidosta ja kielten opiskelusta käytävän keskustelun tueksi oheisessa dokumentissa olevaa materiaalia ja ohjeita. Ohjauskeskustelussa Kieli-HOPSin kysymyksiä voi käyttää tukena tai poimia siitä mielekkäitä kohtia.

Ohjeita ohjaavalle opettajalle

Kieli-hopsin tehtyään ja ohjaavan opettajan kanssa keskusteltuaan

1. opiskelija on tietoinen siitä, mitä vaikutuksia ja seurauksia kotimaisten kielten opiskeluun liittyvillä ratkaisuilla on työllistymiseen ja harjoitteluun Suomessa.
2. opiskelijalla on suunnitelma, mitä hän tekee seuraavaksi kehittääkseen kielitaitoaan.

Kieli-hopsin käyttöohjeet ohjaajalle

Sopikaa keskustelun aluksi, mitä kieltä tai kieliä käytätte. Voit ehdottaa: Puhutaanko suomea? Tarvittaessa voitte käyttää keskustelussa useita kieliä.

Opiskelijan laatimaan kieli-hopsiin on hyvä palata aina hops-keskustelujen yhteydessä.

Oheissa ideoita siihen, mitä seikkoja/näkökulmia opiskelijoiden kieli-hopsin vastauksista voi nostaa ohjauskeskustelussa esille. Käytä ja sovelta kysymyksiä ja näkökulmia oman harkintasi mukaan!

Kielitaitoon ja opiskeluun sekä työtehtäviin liittyvät kysymykset

Näiden kysymysten tavoitteena on kartoittaa, **onko opiskelijan kielitaito (ja siihen liittyvät tavoitteet) linjassa niiden tavoitteiden ja toiveiden kanssa, joita hänellä on tulevan harjoittelun/työn suhteen.**

Mikäli alalla on jokin kielitaitovaatimus, se on hyvä tuoda tässä esiin.

- Mikäli opiskelija haluaa kehittää suomen/ruotsin kielitaitoaan:
 - Kuinka paljon opiskelijalla on aikaa/voimavaroja/tilaa tutkinnossa suomen/ruotsin opiskeluun? Onko aikaa/tilaa kielikursseille? Jos ei, niin millä muulla tavoin hän voisi ottaa olemassa olevaa kielitaitoa käyttöön ja kehittää sitä?
 - Jos opiskelijalla on mahdollisuus/kiinnostusta opiskella suomen/ruotsin kielen kurssilla, voit ohjata hänet tutustumaan kurssitarjontaan SIVUSTOLLA X [täydentyä] ja kehottaa häntä ottamaan rohkeasti yhteyttä TAHOON X [täydentyä], mikäli opiskelija kaipaa tukea oikeantasaisen kurssin valintaan.
 - Keskustelussa on hyvä ottaa esille se näkökulma, että omaa kielitaitoa voi kehittää lukuisin eri tavoin itsenäisesti, arjen eri tilanteissa. Vinkkejä saa myös kieli-hopsin kysymyksestä 10.
 - **Mikä on opiskelijan seuraava konkreettinen tavoite kielitaidon kehittämisessä?** Tämän selvittelyssä apuna on kieli-hopsin kysymys 7. Varmista, että opiskelija on miettinyt tätä.
- Mikäli opiskelijalla ei ole suomen/ruotsin kielen taitoa eikä hän halua opiskella kieltä:
 - Kannattaa varmistaa, mitkä opiskelijan tavoitteet harjoittelussa/työelämässä ovat. Jos hänen tähtäimessään on suorittaa harjoittelu ulkomailla ja työllistyä työtehtäviin, joissa suomen/ruotsin kielen taitoa ei tarvita, silloin tilanne on periaatteessa ok.
 - On hyvä painottaa, että Suomessa on hyvin vähän mahdollisuuksia harjoitella/työllistyä ilman suomen kielen taitoa. Jos opiskelijalla on toiveena suorittaa harjoittelu Suomessa tai työllistyä Suomeen, hänet kannattaa herätellä siihen todellisuuteen, että jompaakumpaa kotimaista kieltä on tärkeää osata.
 - Opiskelijan tutkintoon saattaa sisältyä pakollisia suomen/ruotsin kielen opintoja, vaikka motivaatiota opiskeluun ei välttämättä ole. Siksi kannattaa rohkaista opiskelijaa suhtautumaan suomen/ruotsin kieliopintoihin joka tapauksessa positiivisesti ja avoimin mielin. Keskustelussa voi esim. mainita, että vähäisestäkin kielitaidosta on iloa Suomessa suoritettavien opintojen aikana, vaikkei tänne aikoisikaan jäädäkään. Lisäksi voi keskustelussa ottaa esiin sen mahdollisuuden, että kenen tahansa tulevaisuudensuunnitelmiin voi tulla muutoksia.

Taustoittavat kysymykset

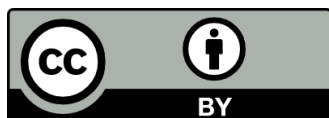
Kieli-hopsin taustoittavien kysymysten tavoitteena on herätellä opiskelijaa pohtimaan omaa kielenoppimistyyliä ja -tapaa sekä lisätä opiskelijan tietoisuutta siitä, mistä osa-alueista kielitaito koostuu ja missä kaikkialla kieltä voi oppia.

- Voitte jutella opiskelijan kielitaidosta ja aikaisemmista kieliopinnoista ja siitä, millä kielellä/kielillä opiskelija on tottunut opiskelemaan/työskentelemään.
- Voit kiinnittää huomiota siihen, miten opiskelija on kuvannut kielenoppimistyyliään eli millaisia valintoja hän on tehnyt kieli-hopsin kysymyksessä 10.

Unelmoi vapaasti -osio

Kieli-hopsin lopussa rohkaistaan opiskelijaa visioimaan vapaasti omaan tulevaisuuttaan ja miettimään, mitä suomen/ruotsin kielen hyvä hallinta mahdollistaisi. Opiskelijan kanssa voi keskustella mm. seuraavista asioista:

- Missä hän haluaisi asua ja työskennellä? (Millaista kielitaitoa siihen tarvittaisiin?) Entäpä jos hän osaisi erittäin sujuvasti suomea/ruotsia, miten se vaikuttaisi suunnitelmiin?
- Keskustelussa voi ottaa esille myös sen, että usein alkuperäiset suunnitelmat voivat muuttua esim. ihmissuhteiden vuoksi. Onko opiskelijalla suunnitelma B:tä? Vaikuttaisiko suunnitelmien muuttuminen siihen, mitä kielitaitoa opiskelija tulisi jatkossa tarvitsemaan?
- Mikäli opiskelija on keskustelun aikana osoittanut kiinnostusta suomen/ruotsin kielen opiskeluun ja työskentelyyn Suomessa, näihin ajatuksiin kannattaa suhtautua hyvin rohkaisevasti ja korostaa sitä, että suomen/ruotsin kielestä voi tulla opiskelijan työkieli, kuten siitä on tullut monelle muullekin häntä ennen.
- **Keskustelun lopuksi on hyvä muistuttaa opiskelijaa siitä, että kieli-hopsia on tarkoitus päivittää ja asettaa itselleen aktiivisesti uusia tavoitteita kielitaidon kehittämisessä.**

Kieli-HOPS, elokuu 2022, joka tekijät ovat Tanja Asikainen-Kunnari, Sanni Heinzmann, Eevamaija Iso-Heiniemi, Tuula Jäppinen, Johanna Komppa, Eveliina Korpela, Pipsa Kostamo, Yrjö Lauranto, Kaarina Murtola ja Verna Pelkonen, on lisensoitu Creative Commons BY 4.0 Kansainvälinen -lisensillä. Materiaali on saatavilla osoitteessa [Kielibuusti.fi](https://kielibuusti.fi)